

Minister Energii

BM-WPR.0510.263.2026.MK

Warszawa, 09.09.2026

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Kancelaria Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku

w odpowiedzi na interpelację nr 19321, złożoną przez posła Grzegorza Gażę oraz grupę posłów w sprawie *spójności projektowanych rozwiązań zawartych w proponowanym art. 11ba ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz zasad kwalifikowania okresów uwzględnianych przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej*, przedstawiam poniższe informacje.

Podstawowym celem projektu UD377 jest umożliwienie objęcia świadczeniami ośłonowymi pracowników zakładów górniczych należących do prywatnych przedsiębiorców, w przypadku ogłoszenia upadłości takiego przedsiębiorcy, po przeniesieniu pracowników do przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia. Projekt ma zapewnić tej grupie pracowników możliwość skorzystania z urlopów górniczych, urlopów dla pracowników zakładów przeróbki mechanicznej węgla albo jednorazowych odpraw pieniężnych.

Konsekwencją rozszerzenia zakresu podmiotowego ustawy jest odpowiednie uregulowanie sytuacji pracowników, którzy u prywatnego pracodawcy pełnili z wyboru funkcje w organach związku zawodowego. Projektowany art. 11ba ust. 16 ustawy przewiduje, że okres pełnienia takiej funkcji będzie traktowany na równi z okresem pracy równorzędnej, pod warunkiem wykonywania przez pracownika pracy górniczej przez co najmniej 10 lat. Projektowany art. 11ba ust. 16a stanowi natomiast, że okresy wskazane w ust. 16 uwzględnia się przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej, o której mowa w art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1749, ze zm.).

Projekt UD377 nie zmienia dotychczasowego sposobu kwalifikowania urlopu górniczego ani okresu pełnienia funkcji związkowej. Odmienne uregulowanie tych okresów wynika z różnego charakteru i celu obu instytucji. Urlop górniczy jest szczególnym instrumentem ośłonowym przysługującym pracownikowi, któremu do nabycia prawa do emerytury brakuje okresu nie dłuższego niż określony w ustawie. W okresie korzystania z tego urlopu pracownik jest zwolniony z obowiązku świadczenia pracy, a sam urlop ma umożliwić mu osiągnięcie wymaganego stażu i nabycie prawa do emerytury z dniem jego zakończenia. Z tego względu ustawodawca przyjął, że urlop górniczy jest traktowany na równi z okresem pracy górniczej. Odminną funkcję pełni regulacja dotycząca okresu sprawowania z wyboru funkcji związkowej. W tym czasie pracownik nie wykonuje faktycznie pracy górniczej, a pełnienie funkcji związkowej nie jest instrumentem ośłonowym służącym bezpośrednio uzupełnieniu okresu brakującego do emerytury. Jednocześnie wykonywanie takiej funkcji nie powinno prowadzić do pogorszenia sytuacji emerytalnej pracownika posiadającego odpowiednio długi okres rzeczywistej pracy górniczej. Dlatego okres pełnienia funkcji związkowej, po spełnieniu warunku co najmniej 10 lat pracy górniczej, jest traktowany na równi z okresem pracy równorzędnej i uwzględniany przy ustalaniu prawa do emerytury

górnictwej. Rozwiązanie to obowiązuje już obecnie, natomiast projekt rozszerza jego zastosowanie na pracowników prywatnych zakładów górniczych objętych nowelizacją. W ocenie projektodawcy art. 11ba ust. 16 i ust. 16a nie pozostają w kolizji z art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Projektowany art. 11ba ust. 16a ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego nie zmienia obowiązujących zasad ani nie nadaje okresowi pełnienia funkcji związkowej charakteru pracy górnictwej. W ocenie projektodawcy przepisy te są spójne z art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie prowadzą do wskazanych w interpelacji rozbieżności interpretacyjnych.

Projekt nie został poprzedzony odrębnymi analizami porównawczymi dotyczącymi sposobu kwalifikowania urlopu górnictwej i okresu pełnienia funkcji związkowej, ponieważ zmiana obowiązujących w tym zakresie zasad nie jest celem projektowanej ustawy. Projekt nie był również przedmiotem konsultacji publicznych. Odstąpiono od ich przeprowadzenia z uwagi na szczególnie ważny i pilny interes publiczny, polegający na konieczności niezwłocznego zabezpieczenia sytuacji pracowników prywatnych zakładów górniczych w razie ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy. Projekt rozszerza rozwiązania przyjęte ustawą z dnia 4 grudnia 2025 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1822), które były wcześniej przedmiotem szerokich konsultacji publicznych i prac parlamentarnych. Projekt został natomiast przekazany do zaopiniowania Radzie Dialogu Społecznego, która w wyznaczonym terminie nie przedstawiła stanowiska.

W toku uzgodnień międzyresortowych Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zgłosiło uwagę dotyczącą potrzeby jednoznacznego objęcia warunkiem co najmniej 10 lat pracy górnictwej również pracowników zakładów górniczych należących do przedsiębiorców, wobec których ogłoszono upadłość. Uwaga została uwzględniona. W projektowanym art. 11ba ust. 16 ufgwk rozdzielono sytuację obu grup pracowników i doprecyzowano przesłanki dotyczące pracowników przenoszonych z prywatnych zakładów górniczych. Wspólną dla obu grup zasadę uwzględniania okresów pełnienia funkcji związkowej przy ustalaniu prawa do emerytury górnictwej wyodrębniono w projektowanym art. 11ba ust. 16a.

W ocenie projektodawcy obowiązujące i projektowane przepisy jednoznacznie określają sposób kwalifikowania okresu pełnienia funkcji związkowej oraz jego znaczenie przy ustalaniu prawa do emerytury górnictwej. Na obecnym etapie nie stwierdzono zatem potrzeby zmiany regulacji w zakresie objętym interpelacją. Jeżeli jednak w toku dalszych prac legislacyjnych zostaną przedstawione uzasadnione uwagi wskazujące na możliwość powstania rozbieżności interpretacyjnych, potrzebę dodatkowego doprecyzowania przepisów lub wprowadzenia innych zmian służących prawidłowej realizacji celu ustawy, zostaną one poddane analizie.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra

Marian Zmarzły
Podsekretarz stanu
09.09.2026

DO WIADOMOŚCI:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów